

dje največkrat verjamejo, da bodo zamogli dotični stroj res brez nadaljnega uvoza carine prosto in se odločijo za nakup. V zadnjem času se množijo primeri, da naročniki inozemskih strojev še le ob dospelju strojev na carinarnico zvedo, da se naročeni stroji sploh ne morejo uvažati carine prosto ali pa, da morajo za carine prost uvoz še le zaprositi, če so za to sploh dani predpisani pogoji. S tem prihajajo naročniki inozemskih strojev največkrat v veliko zadrego, ker jim carina poviša ceno tako, da je ali ne zmorejo, ali pa je stroj tako drag, da ni za nje več rentabilen. Spričo tega je za interese inozemskih strojev, za katere reflektirajo na carinsko oprostitev, nujno potrebno, da se v vseh dvomljivih primerih še pred naročilom prepričajo, ali in v koliko so dani pogoji za carine prost uvoz dotičnih strojev. Take informacije je dobiti pri Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Kmetijska nadaljevalna šola se je ustanovila za občine Ljutomer, Noršinci, Kamensčak, Stročja vas, Slamnjak, Presiko in Cven. Pouk bo trajal dvakrat na teden po 4 ure skozi 3 mesece. Mladeniči iz omenjenih občin, ki so dovršili 16. leto svoje starosti in se zanimajo za nadaljnjo izobrazbo v kmetijstvu, katera je dandanes vedno bolj potrebna, se naj javijo še ta teden pri županstvih in v nedeljo dne 7. decembra ob 9. uri dopoldne v meščanski šoli v Ljutomeru, kjer zvedo vse podrobnosti. Ne zamudite prilike, da se izobrazite in se takoj prijavite! Pouk bude brezplačen.

Križevci pri Ljutomeru. Dne 23. novembra t. l. ustanovljeno rodovniško selekcijsko društvo za rejno simodolske govede deluje v obsegu križevske župnije, šteje že 21 članov. To je znak, da čutijo naši živinorejci, da je premaganje agrarne krize v bodočnosti v našem kraju le v živinoreji, za katero so dani vsi naravni pogoji. Rodovniško društvo hoče gojiti skrbno odbiro in kontrolo molžne govede. Zato pristopite vsi kmetovalci, katerim je smotrena govedoreja pri srcu! Posnemajmo tovariše konjerejce, kateri vodijo odbiro konjereje v našem kraju že od leta 1870 ter

so s tem dosegli pri reji ljutomerskega konja uspehe, kakor v nobenem drugem okolišu kraljevine Jugoslavije. Izvoljeni odbor je porok, da bode društvo v smislu svojih pravil šlo po začrtani poti v korist kmetovalcev naprej.

*

Vprašanja in odgovori.

I. O. v L.

Na vaše vprašanje vam ne moremo odgovoriti, ker se niste podpisali.

K. J. v L.

Posojilo bi radi imeli. In celo po 10 odstotkov. To dobite na ta način, da greste k domači posojilnici, tam povejte, za kaj da posojilo potrebujete. Povejte, da bi se dalo vknjižiti na posestvo, ki ga mislite kupiti in če to še ni dovolj jamstva, pa še kakega poroka navedite! — Posojilo iz agrarne banke je za Slovenijo predrago! V domači posojilnici boste dobili za 10%.

J. K. v P.

Vprašujete: V Švici sem kupil dvoje železne grablje do 12 kg težine. Ko pa sem jih dobil, sem moral plačati carine 1300 Din. Ali morem plačati to carino?

Odgovor:

Poljedelsko orodje se zacarini po poštevkki 546 carinske tarife. Plačati je 45 zlatih dinarjev za 100 kg. Poleg carine so še druge pristojbine. Približno pravilno je za vas izračunana. Če se pritožite zoper odmero, pa vaša pritožba ne bi bila utemeljena, plačate 300 Din globe.

F. B. v T.

Varuh ste umobolne žene, ki ima več otrok, dobiva pa 130 Din mesečno

Družinska pralika za leto 1931

s podobo Svete družine že dobite vsepovsod. Segajte pridno po njej, ker je res nekaj prav praktičnega. 1350

pokojnine. Otroci so, razen enega, že odrasli. Kdo ima pravico do teh 130 D mesečno?

Odgovor:

Položite ves denar na sodniji. Ta bo potem sama razdelila in vi se izognete sitnosti. Komu bo sodišče izročilo, to vas dalje ne briga. Na sodišču zahtevajte le svoje stroške.

V. B. v Z. L.

Na vaš travnik je tekla voda okoli 4 do 5 m po sosedovem že nad 40 let. Sedaj je sosedov sin zakopal jarek in odpeljal vodo na svoje.

Odgovor:

Ako je sosedov sin na svojo odgovornost to naredil, odgovarja sam za motenje posesti. Ako je to storil po navodilu posestnika, je odgovoren posestnik. Tako tožbo je vložiti tekem 30 dni. Pri sodniji plača stroške tisti, ki pravdo izgubi. Najbolje, da se s sosedom v miru domenite, ker tak prepis odvetniki dobro izrabijo in plačata oba več kot je voda vredna!!

Gospodinjsko delo zahteva celega človeka, srce in razum in vso telesno moč. Ni to ravno malo. Ali z dobro voljo in pravilno razdelitvijo časa ne ostane nobeno delo neizvršeno.

Dobra gospodinja mora poznati ter znati razdeliti delo v naprej za vsaki dan, teden, mesec in leto.

Delo v kmetem gospodinjstvu je raznovrstno. Razlikujemo delo, ki se ponavlja vsako leto vsaki dan v istem redu, n. pr. pospravljanje, kuhanje in pomivanje, krmljenje živine in drugo.

Dalje imamo opravila, ki se ponavljajo v gotovem razdobju, n. pr. peka kruha, pranje perila, likanje itd. Zopet druga dela se ravna po letnem času, to so dela na polju, v vrtu, sušenje sadja, koline in drugo. Nadalje še

Vsak mesec

Din 13.-

bo plačal vsak kdor hoče
brati zanimive spise

KARL MAYA

ki bodo za jesen in zimo
izhajali vsak mesec
en velezanimiv zvezek

po Din 13.-

Naročajte

v Tiskarni sv. Cirila,
Maribor. Koroška 5

XXVIII.

Zadnja pot.

Ko bodo v grob me djali,
Sto let bom tiho spal,
Da več ne bodo znali,
Kje križec moj je stal.

Jenko.

Mrzel sever je vlekel drugo jutro dol po Murški dolini. Mestna vrata in trgovine so bile zaprte. Meščani so bili oboroženi, ker so vedeli, da je bila druhal razburjena. Radi tega se je bilo bati, da bi mogli napasti veleizdajalca s kamenjem ali drugače uprizoriti nemir.

Na stolpu št. Iljske cerkve je ura udarila devet, ko se je pripeljal voz s komisarji deželnega kneza, ki so morali spremljati nesrečnega obsojenca na morišče. Pristopili so h grofu Tatenbahu, ki je bil pripravljen za smrt.

»Čas je prišel,« reče baron Tyrndl. Od štirih vojakov spremljan, je stopil grof Tatenbah v dvorano. Nosil je dolgo, črno suknjo.

Ob straneh sta stopala redovnika družbe Jezusa o. Saegl ter o. Jurij Pitner, ki sta molila.

Za njima je, kakor piše kronist, grof Tatenbah glasno in določno molil.

Tako se je pomikal sprevod do morišča. Tam sta se postavila oba poleg njega tako, da je eden stal ob desni, drugi ob levi strani. Razen njiju in sodne komisije ni bil pripuščen noben gledalec.

Zdajci je stopil naprej stari pisar mestne sodnije ter prebral še enkrat glasno in razločno sodbo. Nato je še obsojencu sporočil, da mu je cesar odpustil odsekanje desne roke. Nazadnje je zlomil nad njim palico v imenu mestnega sodnika Petra Volka, ki bi moral izvršiti ta žalostni posel, pa se ni mogel odločiti stopiti v zadnjem trenutku pred moža, ki ga je smatral tako dolgo za svojega nasprotnika.

Nesrečni grof je pokleknil pred spovednika, od katerega je še enkrat dobil odvezo in blagoslov ter si nasadil na glavo črno čepico. Pristopil je sluga Tarrody in mu odpel jopič. Grof Tatenbah je molil za duhovnikom, nato je pokleknil, obrnjen z obrazom proti kapelici.

V tem trenutku je pristopil krvnik iz Radgone ter dvignil meč. Grof Tatenbah se je zdrzil in se je moral oprijeti za stol, ki so mu ga ponudili.

Imamo delo, ki ga je treba opraviti kar vmes med drugim delom, torej ni vezano na določen čas, kakor: krpanje perila in obleke, nogavic, in konečno izvanredna dela ob boleznih ljudi ali živine, nesrečah i. dr.

Gospodinja si mora znati razdeliti i tako nepričakovano delo, da ne nastane zastoj in zmešnjava v delovnem redu.

Dobra razdelitev dela je zelo koristna v vsakem ozirju. Olajšuje delo ter nadzorstvo gospodinji sami, dragoceni čas se ne trati z nepotrebnim spraševanjem in delavna moč poslova se tako pravilno izrablja.

Radi tega se naj vsaka gospodinja navadi na točno razdelitev dela sama sebi, kakor tudi posameznim rodbinskim članom in poslom.

Dom

je v pravem pomenu besede kraljestvo gospodinje. Zato je njena sveta dolžnost, da napravi ta dom svojcem kolikor mogoče prijeten in vabljiv. Blagor človeku, ki se lahko ponaša z domom, ki mu je svetišče, kjer najde mir ter zadovoljstvo.

Tudi tujca objame neko prijetno čustvo, ko prestopi prag take domačije. Toplo in udobno ter na moč prijazno upliva nanj neka nevidna sila. Vse mu šepeta in šušlja vabljivo in s tisoč nevidnimi nitkami se čuti priklenjenega na ta kraj.

Kdo povzroča ta čar?

To je utis, ki ga napravi dobro urejen dom, domačnost, kateri se tudi tujec ne more odtegniti. Ta domačnost osrečuje vedno znova, vsakokrat ko prestopimo prag hiše, prihajajoč iz vrveža življenja. Vsa slaba volja, skrbi in neprijetnosti se umaknejo pred njo in objame nas zadovoljstvo in mir.

Kakor je zunanost človeka ogledalo njegove duše, ravnotako je zunanost hiše zrcalo onih, ki v njej prebivajo.

Lug iz bukovega pepela

je zelo učinkovito sredstvo za čiščenje vseh lesenih predmetov, ki niso barvani.

Krvnik zavijti meč, pa slabo zadene. Zamahe še drugokrat. Grof Tatenbah vzdihne z umirajočim glasom: »Jezus, Marija!« Krvnik udari še tretji- in četrtkrat. Grof Tatenbah je prenehal živeti.

Zunaj so zaropotali bobni v znamenje, da je pravici bilo zadoščeno. Poulična druhal je zakričala in zadivjala. Po cerkvah pa so žalostno zapeli zvonovi.

V tem trenutku je skočila jetnica k oknu male celice na Schlossbergu. Vila je roke in se oprjemala železne mreže ter jo močila s svojimi solzami. Milo je vzdihovala, potem pa je začela besneti, dokler se ni zgrudila nezavestna na tla. Bila je to grofica Ana Katarina Zrinjska.

Glavo in telo grofa Tatenbaha so položili v krsto in pokazali množici. Zvečer so čisto na tihem prepeljali truplo na pokopališče Sv. Andreja, ki je pripadalo očetom dominikancem. Tam so ga pokopali na severni strani cerkve zunaj pri drugem oknu.

Pripravi se na sledeči način: V primerno velik čist lonec se nasuje čisti bukov pepel, nato se pa prilije dvakrat toliko hladne vode. Na 1 liter pepela se torej da dva litra vode. Z leseno kuhalnico ali grogom se ta zmes premeša ter pristavi k ognju, da zavre. Nato se potegne lonec na kraj štedilnika ter pusti na miru, da se gošča vse na dno posode. Zgorej se vstopi čista tekočina, ki jo imenujemo lug.

Polij nekaj vročega luga z zajemalko ali lončkom na predmet, ki ga hočeš očistiti, drgni s krtačo, oplahni s čisto hladno vodo in obriši s čisto krpico. Videla boš, kako lepo čist postane les. Pazl, da ne segaš z roko v lug, ker ti razje kožo.

S takim lugom lahko očistiš vse nebarvane lesene predmete, mize, stolice, krožnike, kuhalnice in škafe. Prihraniš denar za milo in sodo. Lug je priprosto, pa vendar učinkovito čistilo ter zelo poceni, ne sane namreč drugo kakor par minut dela. Poskušaj!

Ocvirkova ali pusina potica.

Vzemi vshajeno krušno testo iz pšenične moke, razvalaj ga za pol prsta na debelo, potrosi nanj precej na gosto prepražene mastne mlačne ocvirke iz zabele, zavij kakor štrukelj, deni v lončen model za potice, ali pa tudi v navadno pekvo (rajndlo), pusti pa zopet zelo dobro vshajati ter speči v peči. Je to zelo dobra in tečna jed!

Otvorili smo tudi za naše gospodinje oddelček: »Vprašanja in odgovori.«

Gospodinje, poslužite se tega kotička, ako hočete kakšen nasvet, v kateremkoli gospodinjstvem opravilu. Odgovoriti vam hočemo. Če bo pa stvar zanimiva, jo priobčimo v gospodinjstvem delu bolj obširno.

*

Cene in sejmska poročila.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejm dne 28. novembra t. l. se je pripeljalo 120 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari eden po 100 do 125 Din, 7—9

Krasne kodre

neomejeno trajne pri vlažnem zraku ali potenju dosežejo dame in gospodje brez škarij kodral s Hela-Kodralom. Tudi najlepši bu-bikopi se polepša s Helo, ker je nepotrebna vsaka ondulacija. Velik prihranek na česu in denarju, pospešuje rast las. Vaša podoba Vas bo iznenadila. Takoj po uporabi obilo onduliranih kodrov krasne frizure. Mnogo zahvalnic. Posebno gledališke umetnice so polne hvale. Cena 12 Din, 3 steklenice 25 Din, 6 steklenic 40 Din. — Dr. Nic. Kemeny, Košice H., poštni predal 12/228, Čehoslovaško. 1294

tednov stari po 150 do 200 Din, 3—4 mesece stari 250 do 350 Din, 5—7 mesecev stari od 400 do 450 Din, 8—10 mesecev stari 550 do 650 Din, 1 leto stari 800 do 1000 Din, 1 kg žive teže 10 do 12 Din, 1 kg mrtve teže od 14 do 15 Din. Prodalo se je 177 komadov.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo 6 konjev, 6 bikov, 70 volov, 234 krav in 6 telet, skupaj 322 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejm dne 25. novembra 1930 so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže 8.50 do 9 Din, poldebili voli 7 do 7.50 Din, biki za klanje 7 do 7.50 Din, glavne krave debele 6 do 6.25 Din, plemenske krave 4 do 5.75 Din, krave za klobasarje 3 do 3.50 Din, mlada živina 7.50 do 9 Din. Prodanih je bilo 148 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg 18 do 22 Din, II. vrste 16 do 18 Din, meso od bikov, krav in telic 14 do 16 Din, telečje meso I. vrste 24 do 35 Din, II. vrste 16 do 24 Din, svinjsko meso sveže 15 do 27 Din.

NAŠA DRUŠTVA
Krščanska osnova ljudske prosvete.

O tem predmetu je dr. Hohnjec na občnem zboru Prosvetne zveze govoril naslednje:

Smoter prosvetnega dela je: poučen in značajan človek. Oboje je potrebno

V hiši deželnih stanov v Gosposki ulici v Gradcu se vidijo na hodnikih prvega in drugega nadstropja naslikani grbi vseh tedanjih plemenitajev z imenom dotične plemenitaške rodbine. Tako se čitajo imena Saurau, Dietrichstein, Frautmannsdorf, Stubenberg, Herberstein in drugih velikašev. Le grb grofov Tatenbahov manjka. V kotu za durmi, kjer se pride v dvorano, v kateri so zborovali člani deželnih stanov, se vidi del grba ter napis. Toda je tako razpraskan, da se ne more čitati, odnosno nič natančnejšega ugotoviti.

Pravijo, da je baje to bil grb Tatenbahov in napis. T je bil nesrečni grof Erazem Tatenbah črtan iz znana članov deželnih stanov, so tudi hoteli zabrisati na ta način spomin na nekaj mogočne grofe Tatenbaha.

XXIX.

Poznejši dogodki.

Ti rod moj, mili rod, ti hudobije,
Sovraštva razdejal boš carstvo kletu . . .
Tvoj hode venec zmage nekrvave:
Naprej moj rod — Naprej zastava slave!
Stritar.

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike

so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila
v Mariboru, Koroska c. 5